

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

Edukacja dla bezpieczeństwa i wychowanie fizyczne

(nazwa specjalności)

Nazwa	Dydaktyka edukacji dla bezpieczeństwa A i B	
Nazwa w j. ang.	Safety Education Didactis	
Koordynator	dr Ewelina Włodarczyk	Zespół dydaktyczny
		dr Ewelina Włodarczyk
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zdobycie wiedzy z zakresu dydaktyki nauczania edukacji dla bezpieczeństwa oraz nabycie przez studentów umiejętności sprawnego posługiwania się nią w praktyce. W ramach zajęć studenci powinni zdobyć bogate doświadczenie metodyczne oraz merytoryczne, które pozwoli im łatwiej zaadaptować się do warunków pracy na stanowisku nauczyciela przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa. Realizację ćwiczeń opiera się na posiadanych już przez studentów wiadomościach z pedagogiki ogólnej, teorii wychowania i dydaktyki ogólnej. Bezpośrednim wsparciem są również praktyki pedagogiczne odbywane w czasie studiów, które pozwalają skonfrontować zdobytą wiedzę i umiejętności z warunkami szkolnymi. Przedmiot dydaktyka edukacji dla bezpieczeństwa ma na celu przygotować studentów zarówno do pracy dydaktycznej jak i wychowawczej.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01, omawia podstawy programowe do przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa W02, omawia założenia planowania kierunkowego, wynikowego i metodycznego nauczyciela W03, omawia typy lekcji, ich strukturę i ogniwa poszczególnych toków lekcyjnych oraz założenia koncepcji kształcenia wielostronnego W04, omawia taksonomię celów kształcenia W05, charakteryzuje zasady nauczania i wskazuje przykłady ich stosowania w przypadku nauczania EDB, W06, omawia zasady pomiaru dydaktycznego, oceniania uczniów i tworzenia testów oraz wyjaśnia istotę kontroli i oceny szkolnej W07, charakteryzuje metody i formy kształcenia wykorzystywane w projektowaniu zajęć z EDB (w tym metody aktywizujące), W08, wyjaśnia pojęcie ewaluacji i autoewaluacji, omawia typy i funkcje ewaluacji oraz zasady hospitacji lekcji W09, omawia kompetencje kluczowe i sposoby doskonalenia zawodowego nauczyciela EDB	Sp_EdB_W02 Sp_EdB_W03 Sp_EdB_W04 Sp_EdB_W06 Sp_EdB_W13 Sp_EdB_W14 Sp_EdB_W16 Sp_EdB_W17 Sp_EdB_W18 Sp_EdB_W19 Sp_EdB_W20 Sp_EdB_W23

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	<p>U01, dokonuje operacjonalizacji celów kształcenia</p> <p>U02, wykazuje się kreatywnością podczas sporządzania scenariuszy innowacyjnych lekcji do danych jednostek tematycznych z EDB w określonych tokach lekcyjnych,</p> <p>U03, samodzielnie i racjonalnie dobiera metody, formy i środki dydaktyczne, dostosowując je do celów kształcenia,</p> <p>U04, stosuje poznane metody aktywizujące podczas realizacji zajęć z edukacji dla bezpieczeństwa</p> <p>U05, wypełnia arkusz obserwacji zajęć dydaktycznych oraz dokonuje ewaluacji i autoewaluacji zajęć,</p> <p>U06, prowadzi lekcje w różnych tokach lekcyjnych,</p> <p>U07, tworzy prezentacje multimedialne oraz narzędzia kontroli i oceny osiągnięć uczniów dostosowane do ich możliwości psychofizycznych</p> <p>U08, elastycznie reaguje na sytuacje problemowe mające miejsce podczas prowadzonych zajęć,</p> <p>U09, konstruuje autorski program nauczania edukacji dla bezpieczeństwa, plan kierunkowy, wynikowy i metodyczny</p>	<p>Sp_EdB_U01</p> <p>Sp_EdB_U03</p> <p>Sp_EdB_U05</p> <p>Sp_EdB_U06</p> <p>Sp_EdB_U09</p> <p>Sp_EdB_U11</p> <p>Sp_EdB_U12</p> <p>Sp_EdB_U13</p> <p>Sp_EdB_U21</p> <p>Sp_EdB_U23</p> <p>Sp_EdB_U24</p> <p>Sp_EdB_U25</p> <p>Sp_EdB_U26</p> <p>Sp_EdB_U33</p>

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Kompetencje społeczne	<p>K01, podkreśla potrzebę ustawicznego doskonalenia kompetencji i kwalifikacji nauczyciela edukacji dla bezpieczeństwa</p> <p>K02, angażuje się w organizowanie i przeprowadzanie działań dydaktycznych, profesjonalnie przygotowując się do ich realizacji</p> <p>K03, prezentuje postawę skłoną do twórczego rozwiązywania problemów dydaktyczno-wychowawczych,</p> <p>K04, elastycznie reaguje na zmiany oraz wykazuje postawę autorefleksji w stosunku do projektowanych działań dydaktyczno-wychowawczych</p> <p>K05, podkreśla odpowiedzialność nauczyciela za uczniów, pozostających pod jego opieką</p>	<p>Sp_EdB_K01</p> <p>Sp_EdB_K02</p> <p>Sp_EdB_K03</p> <p>Sp_EdB_K04</p> <p>Sp_EdB_K05</p> <p>Sp_EdB_K08</p> <p>Sp_EdB_K11</p> <p>Sp_EdB_K12</p> <p>Sp_EdB_K13</p>

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin	15		30+30						
łącznie 75	15		60						

Opis metod prowadzenia zajęć

- wykład konwersatoryjny,
- projekt indywidualny i grupowy,
- metody aktywizujące
- dyskusja, pogadanka
- gry dydaktyczne
- mikronauczanie

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X				X	
W02						X						X	
W03								X				X	
W04						X						X	
W05								X				X	
W06		X				X						X	
W07		x				x	x					X	
W08								X				X	
W09		X					X					X	
U01						X						X	
U02						x	x					X	
U03		X						X				X	
U04						X	X						
U05						X							
U06						X	X						
U07						X	X						
U08						x	X	X					
U09							X						
K01								x					
K02		X				x	x	x					
K03		x				x	x	x					
K04		x				x	x	x					
K05						x	x	x					

Kryteria oceny

opracowanie scenariusza lekcji + prowadzenie lekcji – 20%, kolokwium 10%, aktywność na zajęciach – 10 %, praca indywidualna/zespołowa – 10 %, egzamin - 50%

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

WYKŁADY:

- 1) Edukacja dla bezpieczeństwa jako przedmiot nauczania.
- 2) Podstawa programowa kształcenia z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa dla szkoły podstawowej.
- 3) Cele kształcenia. Operacjonalizacja celów, ujęcie taksonomiczne.
- 4) Toki lekcyjne: tok lekcji podającej, problemowej, ćwiczeniowej, eksponującej.
- 5) Środki dydaktyczne w pracy nauczyciela edukacji dla bezpieczeństwa.
- 6) Planowanie i projektowanie pracy nauczyciela. Formalna struktura lekcji edukacji dla bezpieczeństwa.
- 7) Metody i formy kształcenia stosowane na lekcjach edukacji dla bezpieczeństwa.
- 8) Znaczenie i sposoby aktywizacji uczniów na lekcjach edukacji dla bezpieczeństwa.
- 9) Innowacje pedagogiczne w edukacji dla bezpieczeństwa.
- 10) Zasady tworzenia prezentacji multimedialnych.
- 11) Kontrola i ocena osiągnięć uczniów podczas lekcji z edukacji dla bezpieczeństwa.

- 12) Ewaluacja, autoewaluacja.
- 13) Zasady konstruowania autorskiego programu nauczania z edukacji dla bezpieczeństwa.
- 14) Kwalifikacje oraz doskonalenie zawodowe nauczyciela edukacji dla bezpieczeństwa.
- 15) Koncepcja kształcenia wielostronnego w realizacji zajęć z edukacji dla bezpieczeństwa.

ĆWICZENIA:

- 1) Konstruowanie ogólnych i operacyjnych celów kształcenia z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa
- 2) Konstruowanie planów dydaktycznych: kierunkowego, wynikowego i metodycznego
- 3) Metody aktywizujące w pracy nauczyciela edukacji dla bezpieczeństwa
- 4) Weryfikacja celów dydaktycznych za pomocą konstruowanych testów i krzyżówek oraz innych narzędzi kontroli i oceny osiągnięć uczniów.
- 5) Zasady kształcenia jako podstawa projektowania procesu dydaktycznego.
- 6) Analiza podręczników do edukacji dla bezpieczeństwa dla szkoły podstawowej z wykorzystaniem zasad nauczania
- 7) Prowadzenie lekcji w toku podającym, problemowym, praktycznym, eksponującym.
- 8) Projektowanie i prowadzenie nowatorskich lekcji edukacji dla bezpieczeństwa (tok mieszany) dla szkoły podstawowej.
- 9) Lekcje edukacji dla bezpieczeństwa i ich analiza metodyczna. Arkusze hospitacyjne.
- 10) Kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach lekcji z edukacji dla bezpieczeństwa.
- 11) Projektowanie środków dydaktycznych (w tym kart pracy), wykorzystywanych podczas lekcji edukacji dla bezpieczeństwa
- 12) Konstruowanie autorskiego programu nauczania z edukacji dla bezpieczeństwa na etapie szkoły podstawowej

Wykaz literatury podstawowej

- Bereźnicki F., *Dydaktyka kształcenia ogólnego*, Kraków 2007.
- Brudnik E., Moszczyńska A., Owczarska B., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Kielce 2000.
- Hamer H., *Klucz do efektywności nauczania. Poradnik dla nauczycieli*. Warszawa 2010
- Komorowska H., *O programach w kształceniu ogólnym i zawodowym*. Warszawa 2012
- Kruszewski K., *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela.*, Warszawa 2009.
- Kupisiewicz Cz., *Dydaktyka. Podręcznik akademicki*, Kraków 2012.
- Niemierko B., *Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki*. Warszawa 2007
- Okoń W., *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*. Warszawa 2003
- Ropski J., *Dydaktyka szczegółowa edukacji dla bezpieczeństwa*, Katowice 2013.
- Ropski J., *Jak przygotować się do lekcji? Edukacja dla bezpieczeństwa. Poradnik metodyczny dla nauczycieli i studentów*, Katowice 2012.
- Ropski J., *Edukacja dla bezpieczeństwa w polskiej szkole i możliwości jej doskonalenia*, Katowice 2015.
- Walczak W. *Jak oceniać ucznia?* Łódź 2001.
- Winkler M, Commichau A., *Sztuka prowadzenia wykładów i lekcji*, Kraków 2008.

Wykaz literatury uzupełniającej

- Dumont H., Istance D., Benavides F., *Istota uczenia się. Wykorzystywanie wyników badań w praktyce*. Warszawa 2013
- Mietzel G., *Psychologia dla nauczycieli. Jak wykorzystać teorie psychologiczne w praktyce dydaktycznej*. Gdańsk 2009
- Kupisiewicz C., *Podstawy dydaktyki*, Kraków 2006
- Bryła R., *Wybrane metody aktywizujące i ich zastosowanie w praktyce szkolnej*, „Edukacja” 2000 nr 3.
- Dryden G., Vos. J., *Rewolucja w uczeniu*, Warszawa 2000.
- Dobrołowicz W. *Psychodydaktyka kreatywności*, Warszawa 1995.
- Goźlińska E., *Nie lekcje lecz zajęcia edukacyjne*, Warszawa 2004.
- Kędracka-Feldman E., *Aktywizować? Ależ to całkiem proste: wybrane metody i techniki aktywizacji uczniów*, Warszawa 1999.
- Kowalewska A., *Metody aktywizujące – dlaczego warto je stosować?*, „Lider” 2000, nr 10.

- Król I., Pielachowski J., *Nauczyciel i jego warsztat pracy*, Poznań 1997.
- Liszka K., *Nauczycielskie kryteria oceniania uczniów*, Katowice 2001.
- Michalski J. *Z notatnika metodyka*, Warszawa 2000.
- Dembo M. H., *Stosowana psychologia wychowawcza*, Warszawa 1997.
- Niemierko B., *Między oceną szkolną a dydaktyką*, Warszawa 1997.
- Rau K. Ziętkiewicz E., *Jak aktywizować uczniów: burza mózgów i inne techniki w edukacji*, Poznań 2000.
- Taraszkiewicz M., *Metody aktywizujące proces uczenia się*, „Gazeta Szkolna” 2001, nr 17.
- Programy, podręczniki, zestawy edukacyjne i poradniki metodyczne do EDB (np. OPERON, WSiP, PWN, Nowa era, Żak).
- Pułturzycki J., *Dydaktyka dla nauczycieli*, Toruń 2014.
- Puślecki W., *Superdydaktyka i jej trendy*, Warszawa 2001.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	60
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		125
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5